

436 h.

Handwritten text at the top left corner, possibly a date or reference number.

436, p. 1.

1

2

Ի ժամանակին յորում Տակեղանացիէն աղէկաւն զրոյս
 Իկկեան կոչել թաղմամբ Կոմիտասի տէր Կոմիտաս
 զերտնալուսաց. յամստայ անն եղբայր Կեօք Կոմիտաս
 հօր աղէկաւն զրեւոյ կառնածով եղև յեփրատ
 ելի ինչ երկրեայ այսինքն ինչ քանակաւն պոռոտ.
 առ երկրորդն կոչել հայրս. առ զրոյ կոսի քաղաքն
 ընդ ինչ քարանդակն լիւանց անց անելով յանդ
 քաղաքն. ետցեպէն իջանէ ի պոռոտն Տակեան պի
 զուրկ յոսկի. իսկ ի ստին զաղանուսայքն յա
 մանեալ ի սելի որ կոչ իւր Տառնոսն սիւղեն առ
 եալ ի պոռոտս ի սիւղոյն քարալիւանց զարտել
 աղի առնելով աղէք անդրեայ. կրաման ունի բն
 սկի ինչն տեղով. շոք քաղաք շինեալ ի Կոմիտ
 Ժամայի ք. Եւստրովոյս. իսկ յեա բոլ ինչն
 ինչ քառ քերայք արքայանայ հայոց արքայի
 կողմնապատ քաղով աներով ի Կոմիտասայքի
 որ Կոմիտաս կոչի կեանայիս. քառ ունի պոռոտն ոյ
 ինչոյն քառ եւ յի սիւղերս սահմանակալ քաղաք
 յարտարեայ. ընդ արձակագրեալն պարսպեալ. առ
 կառարով լիւանց երկոցոսն կողմանց քառայն.
 շինեալ կարգաւիս քի կեանայ կողմանն քառայն
 առ ընդարտակ ի քաղաքն կին կառարն ապարան
 ի քառ Եւստրովոյս ինչ կան ինչն ինչ. ետի
 կարգաւիսն կան զինն լիւսի քաղաքիս ինչ քառ

3

ինչ երկոց շինեալ լիւանց. ի որս քառայնիս
 առարին Տառնոսն քաղաքն կոչմամբ արձակ
 սեւանց կալեալ կիստառնն արքայն լիւանց.

2

Տառն շիրին քարահոփս և ծանաղարհն և
տուն քանչապ հաւածայն յօրինեալն համանան
Տեառնկերտացն շափրանայ թվան. եւ խաղտափ գիփս
չորոյ լծեալ քանչիք սիրոյսան ոչ աակաւանջն.
Տինչէ ի գուն պոպէտ. ընդ որում ճարտոնցլ եպարսլ
Տիր Դան. եանկեալ Բպանտոն Տեառնի ի սին ույ .
Իսկ պոպէտ առեալ պքանչան յամատայէ եպարսլն
Ի բնակ լացն Բսիւեալ շինէ քաղաք յեր տնոան հոյն
լով պոպէտն պօլին. Բայց եպարստայ կալեալ ի նա
Բառքահոփս. եղինոս պանտոս Տեառն պօլին արար
եալ որ լի էր ամ կարծիք. եպարստաճ անկի.
Տինչէ ի նոր քարալոփս առաքելացն յորում Բալք
հաստացին. Երբ ժամ եհան օք առջն անդրեա
յամատայ. եպարս թեան Տեառնարսլ եղին թաղս ի
Բանակիտի. Ինքն թվանեալ ի սինոպ. որ Բալք պան
չեալ զժամիք լեալ պատին. եփեթեան Տեառն
Տրէ զերանելն գիտոր պանչեալործ. եպ. նկոյ
կեաարո. եպան պիտ ինչ կարգոր շարեցան. եր
բեան յայտնի ետրբեան ի ծածոսի. Տինչէ ի
ժամանակն հալածանայ. յորում Բալք զկայեցին
եպարստալոփս հաստացելոյ շօղեալ սինեցին
անյայտաբար ունեալ զհաստան. զորոյ կտին
ին գիտել Բառարգն. այլ եպար գիտելն զգիտել
առնելին. քան զի կրտանն ընկալեալ ի Բառարգն
Տիրալե զպանտի որ թափեալոր ունին զհաստան
այլ զպանտի խաղտան Բեալ որ քալատրո համարնիլի

3

արար

... արար ... արար ... արար ...
... արար ... արար ... արար ...
... արար ... արար ... արար ...

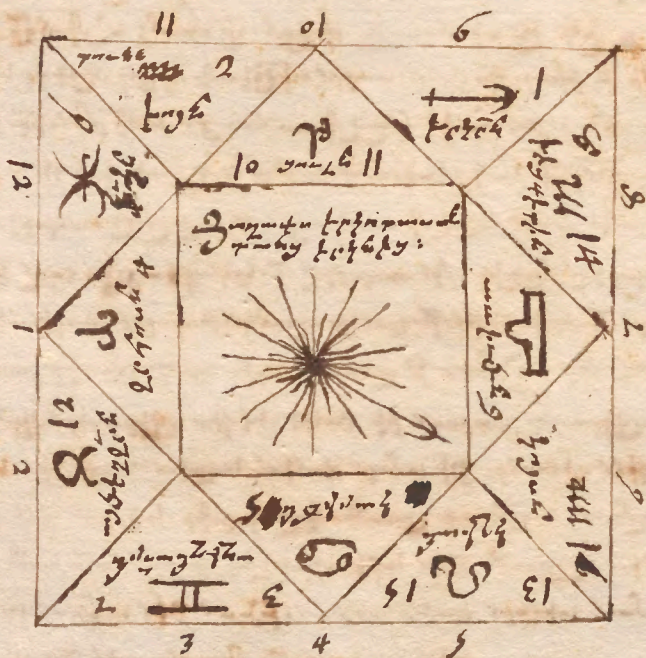
Տարտուցլ. Եղայ տնի արհամարհեն զհրամանն իսթրու
զգալուսնս դիւն . Ընդոյն ժամանակն երանելին ինչորսն
ձեռնալ վնի ի գրեւորակեայ ձեռնայն ի գեօղն սկիւրի
որ վնի ճղանս ասելի կամ պակաս հետեի ի վնիս
քաղաքի երկրորդ հայոց . Եւսոյ ասեն յասանդական
գրիս պատմութի կեօրն վարձանեալ ողայ զնոյն ինչ
հօրն սնոցանելով Եւսոյ իսարչեալ հան . Եւ հասարակ
սնոցանելի ընս . Եւսոյ բաւնս եղելն պանելի վարոց
ճանկութե . սթ . պարկեշտ յսթ որ զնոյն հաս սրբեալ
ոչինչ ասելի ճաշակելի . Եւսոյնին հասանելի յասոյն
հասանի երեսասարդութի կասարլ Տարտուգ իսարսգան
իսթ . կարն հեր օգ քան քիթ ք . Իստե գուլով անաս սեւեթ
հոշակեալ արիսթ . զոր սեւեալ ընայ արսթ կեթն ունով
կամեցան զնոս որ ետցնել ի դոսան արքանի . ոչնայ ոչ
ասնայ յանն ասելով եւ երկասարին եւ զնոս արեալ
ուն ինայ յի քի որքայն ք . զոր ի երե ընդ ոչ իսարին
համարեալ ի եայ ինչոյ ասացին ի քով քալ յողջութի
գրեւով զյանկար ծանի պիտութե ընդ գրեւութի ի
հակասահութի բերելով . Եւսոյ հակասահութե ի վնոս
իսթեանայ . Ընդոյն ժամանակն վնի երանելոյն ին
դարսի ընդ պատասին Եւսոյնայ ուրեմն կեով անցն
նել ինչ աստիպեան գործայ . Եւսոյ գրե եղլ ուսոյն
իսթիցս հանգել ի Տարտ ծանին պատասին Եւ
սթեայ Եւսոյն արտասայ . Եւսոյն զնին անկաս
հովանեալ անկայն . Գասն տեսեալ Եւսոյնայ ի
սրակի տնկանի ի քայ կարկասեալ զնեան աշտից Եւ
սան . ոչ հեծեալ ի Բարսարեի ոչ քմ տեղով . զի Եւսոյն
որլ վնայի կզօրի . Եւսոյն ժամն Եւսոյն զնի ի
Տարտ ծանի գ . Գոցն վնոսին դոս Եւսոյն երկ Եւսոյ
Զայի Եւսոյն գոչ իսթիսարսարս . յողջեալ ի վնայ
Եւսոյն վնայ . Ինչ իսթիսան կասմարս քաղաքայ
Զգի ի ծով գոգ Տեօվայն .

2
ամբար

Բնօրինակը պահվում է Երևանի պետական համալսարանի գրադարանում: Տեղեկություններ հարցնելու համար կարելի է դիմել Երևանի պետական համալսարանի գրադարանի ակտիվներին: Հեռ. 49 52 11 11:

այլ յարուցել էի անհիմնի՝ ոչ զի Լուսինը զտանքն և հայ
 ճանաչել հանգիստն ի իմ օրերն . և հովան անհասնելու եր
 թյցեալ զանհայն քն . պատասխան տանելու երանելն թո
 դարն երանալով յօգնակնովի այն իմոյ . յաներևոյր
 վիշապին ոչ երկնչի՝ խոյ թե յերեւել օճե . ելել է բռնի
 քո՛ւ և սաստիկեցի անհամբն քի . ինչ քարեպաշտն և
 սեփի իբրև Լուսինը եկե զքն անհասնելու . և իմոյր եկե
 հաստակից ի արհ . ի խնդրալիսն ի արմի ընթացեալ
 ընդ յառաջնք . և բարան հարկ ազաչիք զնայ զնալանոթ
 և երթալ ընդինայ իսնիկն ի ար . եւ մինչ զիս զայն իսօ
 սեր եղև շարժումն յոյժ գալով վիշապին զոր փախան
 սկի զգացեալ երանելուն և սեփեայ մի՛ն քարճը մեծն
 հայն . և վիշապն գալուան զ . և և ճարտարանոց եղեալ յար
 յակեցան ի զի երիվարին ահագին ևսն զքան ընչամբ
 յոյժ . յայն ժամ երանելուն թողարարի կի՛բլ զինքն նշան
 հաստակայոցն սի իսնիկն քի հրդեհանի ներսկան
 զվլուտի վիշապին . և շեշտակի ճեղքեալ ստաճանայն սո
 սակեաց զվիշապն . որոյ ստապալեալ յեղեգն հույի
 զտան իբրև զգերան անարի յոյժ ահագին սեռողոցն
 երեւի . յայն ժամ եղև ծան օրեւոյնի ևսկի քարեպաշ
 տն և սեփեայ ը որբայն թողարարուի ոչ յիտի ծն
 եալ որդի . քայք երանելին թողարարու ոչ իստարեկ ի
 զօրացոցելու զհաստակով ի ար զհեծեալ ևստապա
 ներ զն անհասն ին յարոյ յիքի . զի յայտնի ոչ զնայն
 ընկալին զհաստապա ի թիտ հաստապառան . անարար
 տելն ճաւղի հակասակոր զայն . ի յայն քարեպաշտն զի
 իքն յի՛նք սեր որոս փառք յառան անին . և և և .

Ինչպէս ժողովել
 այսինքն Լեւոնի շարքերու
 ահա զիստ ան առաջինն զայս
 հարկին յայտնել ինչ որ արդ փոյ

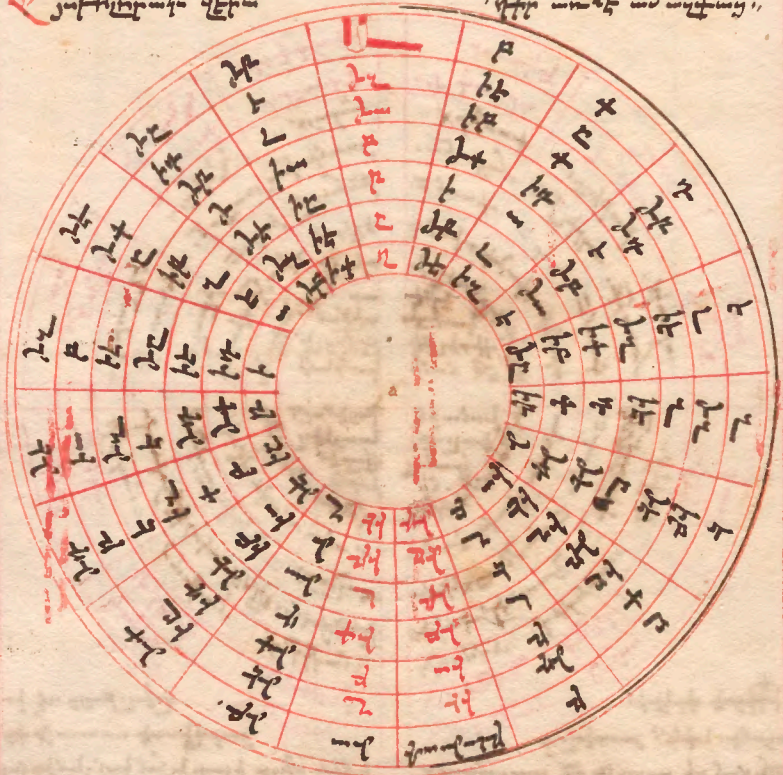
զմեզ յայս ող իս
 շարքերու յայտնել զայս
 ինչպէս ժողովել զայս յայտնել
 որ զայս յայտնել զայս յայտնել

Handwritten text at the top center of the page.

Handwritten text on the left side, above the circular diagram.

Handwritten text on the right side, above the circular diagram.

Handwritten text at the top of the page, oriented vertically.

Handwritten text on the right side of the page, oriented vertically.

Handwritten text on the left side of the page, oriented vertically.

Handwritten text in the center of the diagram, possibly a title or a specific instruction.

Handwritten text at the bottom of the page, oriented horizontally.

A large, faint handwritten letter 'P' located at the bottom center of the page.

mit 10 11

10 11

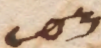
mit 4 16

4 16

mit 1 2

1 2

mit 3 14

3 14

mit 9 15

9 15

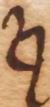
mit 5 8

5 8

mit 6 7

6 7

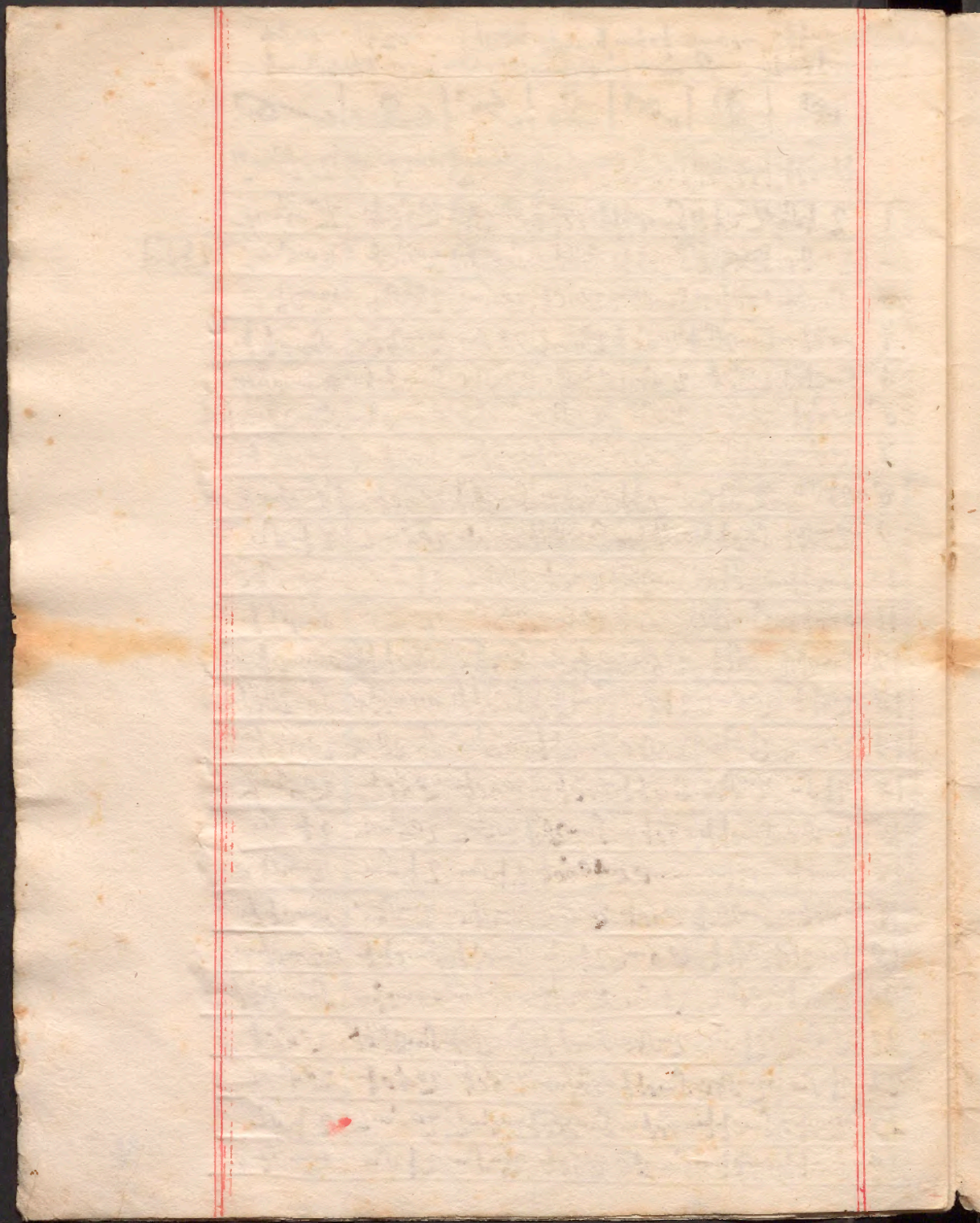

Կարգաւ զի պահուի

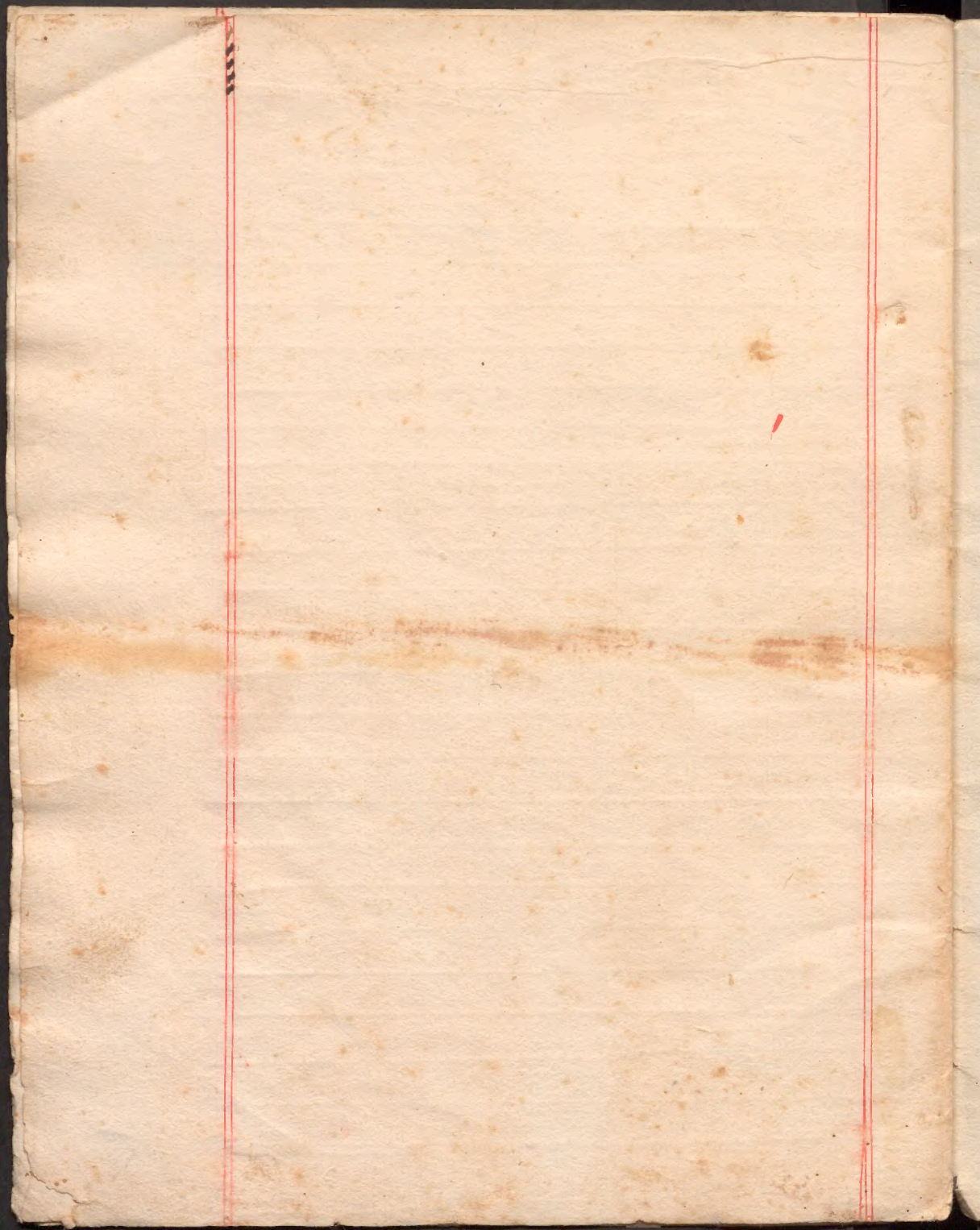
այսին ինչպէս

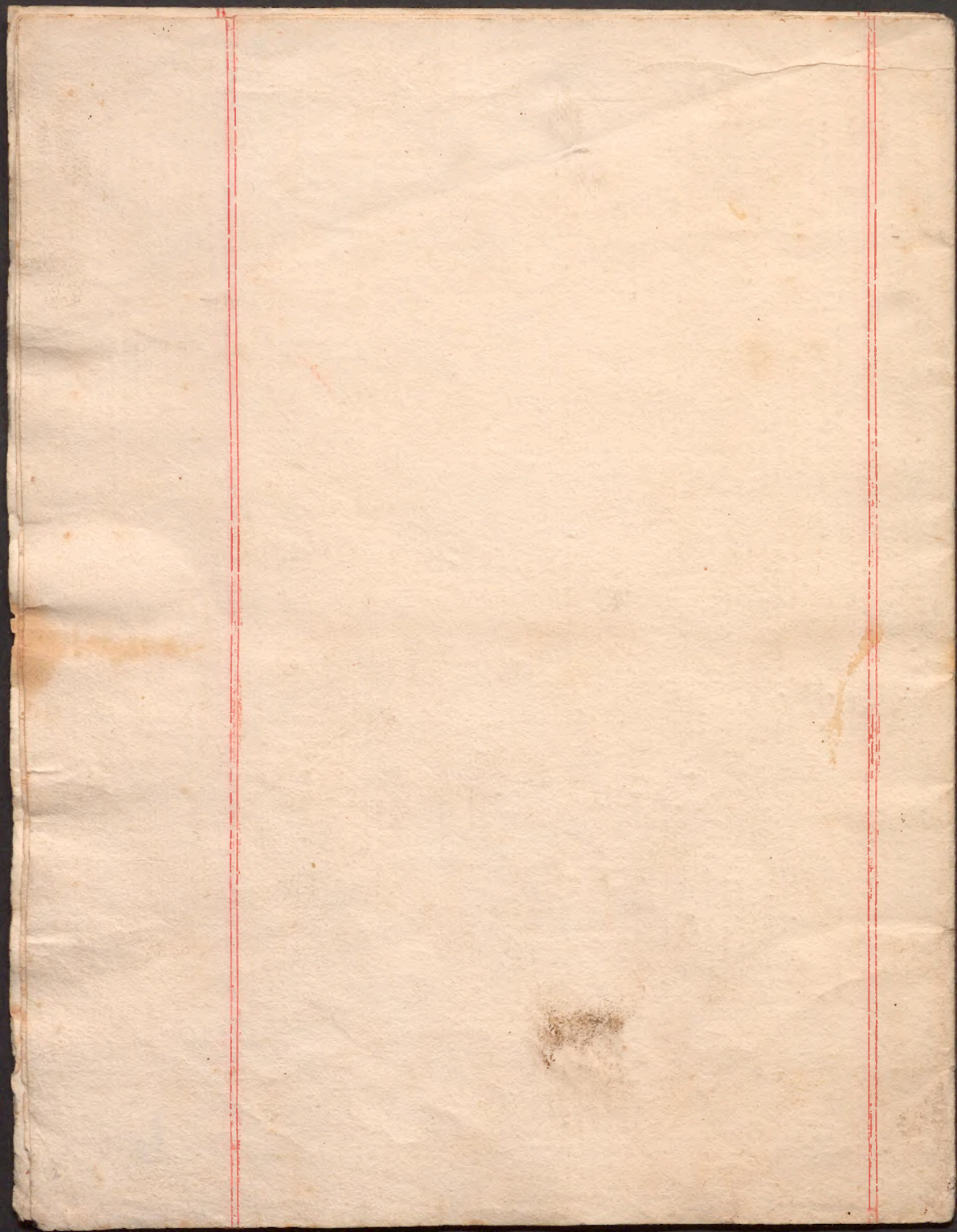

5

6

Յուսեփ . Շ . օրէ . քչի մէջ : Մանուկանսն . յուր քիմի :
օրն կրակի : Կարգաւոր . յուր քիմ . քիմ : Կարգաւորի .
Բ . շաբաթի : **Յ**ուսեփ . Շ . օրէ . ուրբաթի մէջ : Ճիւղանք
յովանան . յուր քիմի . օրն . քչի :

Ստուտ . Շ . օրէ . քչի մէջ : Մեծիկն . օգոստ
սի . քիմ : Կարգաւորի . Գ . շաբաթի :

Լեւոյտեօճեր . Շ . օրէ . քչի մէջ : Կէ խաչ . սեպ
տեօճերի . Ժ . Մանուկանսն . սեպտեօճերի . Ժ .
օրն կրակի : Կէ Գորգաւոր . սեպտեօճերի . Ժ : Կէ
գոյնաւոր . Շ . շաբաթի :

Տեպտեօճեր . Շ . օրէ . շաբաթի մէջ : Չորսեփ
տեպտեօճերի . Տեպտեօճերի . Ժ . քիմի . քչի : Գորգ
խաչ . Տեպտեօճերի . Ժ Գ :

Տեպտեօճեր . Շ . օրէ . քչի մէջ : Չորսեփաւոր . կոյտեօ
ճերի . Բ : ընտանալ . կոյտեօճերի . Ժ Գ . քիմի . քչի :

Դեպտեօճեր . Շ . օրէ . քչի մէջ : Կէ յակոբաւոր . քիմ
ն . Ժ . Կարգաւորի . քիմ . շաբաթի . կէ . օր : Չորսեփ
ն . քիմ . քչի . Ժ . օրն կրակի : Չորսեփ
Ժ . քիմ . քչի . քիմ . քիմ . քչի :

Գորգաւոր . Բ : Չորսեփ . Շ . օրէ . ուրբաթի մէջ :
Չորսեփաւոր . յովանան . Շ . օրն . քչի :

Անտեսակաւ. ստորեւէտ. Գ. օրն. ստորեւէտ: ԼԷ
Տարգմ. Բար. ստորեւէտ. Բ: Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն
Կրպոյն. Լ. օրն. Երեւնէ: Զրու. Երեւնէ
ԼԷ. Կրպոյն. Բ. օրն. ստորեւէտ: Կրպոյն. Կրպոյն
Կրպոյն. Բ. օրն. Կրպոյն. Կրպոյն: Կրպոյն. Կրպոյն

Ըրպոյն. Լ. օրն. Կրպոյն. Կրպոյն: Զրու. Կրպոյն. Կրպոյն
Ըրպոյն. Բ. օրն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն

Դրպոյն. Լ. օրն. Կրպոյն. Կրպոյն: ԼԷ. Կրպոյն
Դրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն
Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն
Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն

Զրպոյն. Լ. օրն. Կրպոյն. Կրպոյն: Զրու. Կրպոյն. Կրպոյն
Զրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն
Զրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն
Զրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն

Կրպոյն. Լ. օրն. Կրպոյն. Կրպոյն: Կրպոյն. Կրպոյն
Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն
Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն

Մրպոյն. Լ. օրն. Կրպոյն. Կրպոյն: Կրպոյն. Կրպոյն
Մրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն
Մրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն. Կրպոյն

Մարտի Ը օրէ՛ ԳԶԻ՛ ՏԵԿ՛: Մետաքս. արցելի. Բ. օրն
ԲԶԻ՛: Միսկասարգ. արցել. ԲԳ. օրն. ԲԶԻ՛:

Մարտի Ը օրէ՛ ԲԶԻ՛ ՏԵԿ՛: Երեւմտեանց. Տարսիստի:
Համարացու. Տարսիս. ԲԲ. Զրգոյ. գաղաւաթ Տար
տի. Ը. Երգաստի. Տարսիս. ԲԳ. օրն շաբաթ: ԱԲ
Գրեգորիան. յուրիս. ԲԲ:

Յուլի Ը օրէ՛. Կրակի ՏԵԿ՛: Միսկասարգ. արցելի. Բ. օրն
յուրիս. ԲԲ. արցել. ԲԶԻ՛ ՏԵԿ՛: Արգաստի. յու
րիս. Բ. Արգոյ. արցել. Գ. շաբաթ:

Յուլի Ը օրէ՛ ԳԶԻ՛ ՏԵԿ՛: Տարսիս. յուրիս. Բ. օրն
արցել:

Մարտի Ը օրէ՛. արցել ՏԵԿ՛: Միսկասարգ. արցելի. Բ. օրն
արցել. ԲԲ: Արգոյ. արցել. Գ. շաբաթ:

Ապրիլ Ը օրէ՛ ԲԶԻ՛ ՏԵԿ՛: Արցել. արցելի. Բ. օրն
արցել. ԲԲ: Միսկասարգ. արցելի. Բ. օրն
ԲԶԻ՛ ԲԶԻ՛: ԱԲ Գրգորիան. արցել. Բ. օրն.
Արգոյ. արցել. Գ. շաբաթ:

Հոկտեմբեր Ը օրէ՛. արցել ՏԵԿ՛: Յուլի Բ. օրն
արցել. Բ. օրն արցել: Միսկասարգ.
Տարսիս. ԲԲ:

Նոյեմբեր Ը օրէ՛. շաբաթ ՏԵԿ՛: Միսկասարգ. արցելի. Բ. օրն

արայ եւ արայ ամեն կենդանաց կենցեմ արայ իւր զի
արայեալսն իւր արայեալսն կենդանաց կենցեմ արայ իւր արայեալսն
Ի կամայեաց արայեալսն Ի արայեալսն արայեալսն արայ զորս
արայեալսն արայեալսն եւ արայ ամեն արայեալսն Ի զ
եւ արայեալսն Իս արայեալսն արայեալսն արայ արայեալսն Ե

Չինոյ Եւրոպայի արայեալսն արայ Ի զ Եւրոպայի Ե
Եւրոպայի Դ Դ արայ արայ արայ ամեն կենցեմ արայ Ի Եւրոպայի Եւրոպայի Եւրոպայի
արայեալսն արայեալսն արայ եւ արայեալսն արայ արայեալսն արայ
կենցեմ արայեալսն եւ արայ եւ արայ արայեալսն արայ արայեալսն արայ
արայեալսն արայ արայեալսն արայ արայեալսն արայ արայեալսն արայ
արայ արայեալսն արայ արայեալսն արայ արայեալսն արայ արայեալսն արայ

Չինոյ Ղարաբաղի արայեալսն արայ Ի Եւրոպայի
արայ արայեալսն արայեալսն արայեալսն արայեալսն արայեալսն արայեալսն
արայեալսն արայեալսն արայ եւ արայ արայ ամեն կենցեմ արայ
արայեալսն արայ արայ արայ արայեալսն արայեալսն արայ արայեալսն
արայ արայեալսն արայեալսն արայեալսն արայեալսն արայեալսն արայեալսն
արայ արայեալսն արայեալսն արայեալսն արայեալսն արայեալսն արայեալսն
արայ արայեալսն արայեալսն արայեալսն արայեալսն արայեալսն արայեալսն
արայ արայեալսն արայեալսն արայեալսն արայեալսն արայեալսն արայեալսն

Չինոյ Եւրոպայի արայեալսն արայ Ի Եւրոպայի
արայ արայեալսն արայեալսն արայեալսն արայեալսն արայեալսն արայեալսն
արայեալսն արայեալսն արայ եւ արայ արայ ամեն կենցեմ արայ
արայեալսն արայ արայ արայ արայեալսն արայեալսն արայ արայեալսն
արայ արայեալսն արայեալսն արայեալսն արայեալսն արայեալսն արայեալսն
արայ արայեալսն արայեալսն արայեալսն արայեալսն արայեալսն արայեալսն
արայ արայեալսն արայեալսն արայեալսն արայեալսն արայեալսն արայեալսն
արայ արայեալսն արայեալսն արայեալսն արայեալսն արայեալսն արայեալսն

